

Tromsø
kommune

Høringsbrev om piggdekkavgift

Høringsbrev – Lokal forskrift om innføring av gebyr for bruk av piggdekk og tilleggsgebyr

Innledning

Tromsø kommune ber om uttalelser i forbindelse med utarbeidelse av lokal forskrift om innføring av gebyr for bruk av piggdekk og tilleggsgebyr. Uttalelsene skal gis skriftlig innen fristen.

Fristen for innsendelse av uttalelser er satt til 20. mai 2021.

Forskriftsarbeid skal følge fremgangsmåten gitt i [forvaltningsloven kapittel VII](#). Utkast til forskrift sendes på høring, kommunedirektøren vurderer uttalelser og innspill til forskriften, og fremmer sak for kommunestyret som vedtar ny forskrift. Denne høringen gjelder «Forskrift om innføring av gebyr for bruk av piggdekk og tilleggsgebyr, Tromsø kommune, Troms og Finnmark».

Bakgrunnen for forslaget

Høsten 2019 fikk Tromsø kommune utarbeidet en tiltaksutredning for lokal luftkvalitet.

Krav om tiltaksutredning utløses, dersom døgngrenseverdien for svevestøv PM10 brytes mer enn 30 ganger i et kalenderår. I 2016 ble det registrert 38 overskridelser av grenseverdien for døgnmiddel PM10 på 50 µg/m³. Det er fare for overskridelse av grenseverdiene for svevestøv PM10 også i framtiden dersom det ikke iverksettes tiltak.

Svevestøv er partikler som er så små at de oppfører seg som gass, og blandes og transporteres med luften. Svevestøv deles inn i to størrelsesfraksjoner. PM_{2,5} er de minste partiklene, med diameter mindre enn 2,5 mikrometer. PM₁₀ er partikler opptil 10 mikrometer i diameter. PM_{2,5} kommer i all hovedsak fra forbrenning (vedfyring, bileksos), mens de større partiklene kommer fra oppvirvling av støv fra vei- og dekkslitasje.

Brudd på grenseverdiene er ulovlig, og medfører en plikt til å gjennomføre tiltak. Beregninger viser i tillegg at det hvert år er en vesentlig andel av befolkningen som

utsettes for verdier over helsemyndighetenes anbefaling (luftkvalitetskriteriene).

Tiltaksutredningen inneholder faglig utredning, handlingsplan for bedre luftkvalitet og en plan for tiltak i perioder med målte høye forurensningsnivåer. Et av tiltakene i handlingsplanen er innføring av piggdekkgebyr.

Hensikten med å innføre en gebyrsone for bruk av piggdekk er å redusere hovedkilden til overskridelsene og å etablere en piggfriandel som skaper en gunstigere balanse mellom miljø, trafiksikkerhet og fremkommelighet.

Under kommunestyrets behandling av tiltaksutredningen i desember 2019 ble tiltaket om innføring av piggdekkgebyr tatt ut av handlingsplanen. I januar 2020 mottok kommunen et brev fra Miljødirektoratet der kommunen ble bedt om å vurdere handlingsplanen på nytt. Dette fordi tiltaket om innføring av piggdekkgebyr ikke var erstattet med andre tiltak med tilsvarende utslippsreducerende effekt, og handlingsplanens effekt ikke var vurdert tilstrekkelig når gebyret ikke ble vedtatt. Det måtte vurderes om tiltakene som var igjen samlet sett var tilstrekkelig for å sikre at grenseverdiene i [forurensningsforskriften kapittel 7](#) vil overholdes nå og i fremtiden. I den ytterligere vurderingen ble det belyst at det er kombinasjonen av å redusere kilden til forurensningen og avbøtende tiltak som er nøkkelen til god luftkvalitet i Tromsø. Handlingsplanen var dermed ikke tilstrekkelig. Etter en ytterligere vurdering vedtok kommunestyret i Tromsø, 17.juni 2020, følgende.

Kommunestyrets vedtak

1. Tiltaksutredningen vedtas slik den ble utarbeidet av administrasjonen og NILU, inkludert piggdekkgebyr.
2. Tiltakspakken for økt renhold finansieres via piggdekkgebyret og innarbeides i økonomirapport 2.
3. Tiltakspakken evalueres årlig og justeres om nødvendig.
4. Innkreving av piggdekkavgift vurderes på nytt ved inngåelse av byvekstavtale.
5. Innkreving av piggdekkgebyret avgrenses til bybuss området. Det skal gjøres en mer konkret vurdering av grensene i randsonene og distrikts-Tromsø, for eksempel Eidkjosen området.

6. Det skal utarbeides et særregnskap for piggdekkgebyret som viser hvordan inntektene blir brukt. Særregnskapet legges fram som en del av kommunens regnskap.

«Handlingsplan for bedre luftkvalitet i Tromsø» ble i juni 2020 vedtatt slik den forelå i desember 2019, og er derfor:

1. Innføre piggdekkgebyr etter prinsippet om at forurensere betaler.
2. Videreføre piggdekkpant.
3. Øke innsatsen på renhold og støvdemping av veiene gjennom hele året. Støvdemping skal ses i sammenheng med renhold. På de meste trafikkerte veistrekningene skal kun salt, og ikke strøsand, brukes som middel for friksjon.
4. Tromsø kommune, Statens vegvesen og Troms fylkeskommune skal etterstrebe et «vegg-til-vegg»-prinsipp ved renhold av veier. Renholdet må også omfatte tilgrensende områder som parkeringsplasser, havne- og industriområder. Snødepoter skal fjernes for å hindre at de blir støvdepoter når snøen smelter. Forsvarlig håndtering av kostemasser skal sikres.
5. Skjerpe bestemmelsene for luftforurensning fra bygg- og anleggsplasser i kommuneplanens arealdel ved neste rullering
6. Øke tilsynet av støvhåndtering i bygg- og anleggsprosjekter
7. Holdnings- og informasjonskampanjer med målsetting om å øke piggfriandelen til 50 % innen 2025
8. Gjennomføre langsiktige tiltak for å begrense veksten i biltrafikken og hindre forverring av luftkvaliteten.
9. Etablere målinger av svevestøv på en bakgrunnsstasjon og i et boligområde for å se på bidrag fra vedfyring. Det kan også være aktuelt å kartlegge nivåene i nærheten av en tunnelmunning som har bebyggelse i nærheten.

På bakgrunn av [forskrift om gebyr for bruk av piggdekk og tilleggsgebyr, § 2](#), søker Tromsø kommune Samferdselsdepartement om samtykke til å innføre gebyr for bruk av piggdekk i Tromsø fra **15. oktober 2021**.

For å få innført gebyr for bruk av piggdekk, må kommunen utarbeide og vedta en lokal forskrift, se vedlegg.

Innholdet i forslaget

Forslaget inneholder lovhjemmel, formål, gebyrstørrelse og gebyrsone.

Gebyrstørrelsen er fastsatt i sentral forskrift om gebyr for bruk av piggdekk og tilleggsgebyr. Gebyret er fastsatt til kr 1400 pr. sesong, kr 450 pr. måned og kr 35 pr. dag. Betalt gebyr i en gebyrsone, er gyldig betaling i andre gebyrsoner. Tilleggsgebyret er kr 750. Gebyr er ikke forbud, og gebyret er likt for hele landet.

Gebyrsonen er i all hovedsak avgrenset til bybussområdet. Det er gjort mer konkrete vurderinger i ytterpunktene. Før kjøring inn i sonen skal det skiltes godt og det skal være mulig å stoppe for å betale gebyret, dersom man ikke allerede har gjort det. Stopp for betaling av gebyr må gjøres uten at det går på bekostning av trafikksikkerheten. Sonen er derfor, så langt det lar seg gjøre, sammenfallende med innfartsparkeringer, veilommer, busslommer eller lignende.

Sonen starter ved disse ytterpunktene:

- Kvaløya: Krysset Fv 862 og Fv 858
- Kvaløya: Krysset Fv 863 og Karveslettvegen
- Fastlandet: Kryssene Sollielva og Solstrandvegen/Nordlysvegen
- Fastlandet: Rett sør for busstoppet Skjelnan skole

Konsekvenser av forslaget

Hensikten med å innføre en gebyrsone for bruk av piggdekk er å redusere hovedkilden til overskridelsene og å etablere en piggfriandel som skaper en gunstigere balanse mellom miljø, trafikksikkerhet og fremkommelighet.

Dersom man velger å kjøre med piggdekk, må man bidra til gjennomføring av avbøtende tiltak som renhold og støvdemping. Konsekvensen av forslaget er nedgang i luftforurensning. I tillegg innebærer piggdekkgebyr en direktekostnad for de

trafikanter som velger å kjøre bil med piggdekk, og som ikke allerede har betalt tilsvarende gebyr for en annen gebyrsone.

Frist for å uttale seg

Fristen for innsendelse av uttalelser er satt til **20. mai 2021**.